

TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI

ISSN: 2992-9083

O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI

VOL. 2 ISS: 2 (2025)

INSURANCE MARKET OF UZBEKISTAN СТРАХОВОЙ РЫНОК УЗБЕКИСТАНА

INSURANCE

TDIU, Islom Karimov 49, 100066, Toshkent

<https://insurance.tsue.uz>

“O‘ZBEKISTON SUG‘URTA BOZORI” JURNALI TAHRIR KENGASHI A‘ZOLARI

1. Teshabayev To‘lqin Zakirovich (Kengash raisi, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti rektori, falsafa fanlari doktori, professor).
2. Maqsudov Davron Sanjarxo‘jayevich (Kengash raisi o‘rinbosari, Istiqbolli loyihalar milliy agentligi direktori o‘rinbosari).
3. Azimov Rustam Sadikovich (“O‘zbekinvest” eksport-import sug‘urta kompaniyasi” AJ bosh direktori, falsafa fanlari doktori).
4. Mehmonov Sultonali Umaraliyevich (Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti prorektori, fan nomzodi, professor).
5. Abdurahmonova Gulnora Qalandarovna (Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti prorektori, falsafa fanlari doktori, professor).
6. Sindarov Sherzod Egamberdiyevich (Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti prorektori, falsafa fanlari doktori, professor).
7. Zakirov Latif Xamidullayevich (Moliya vazirligi huzuridagi TKFJMS qoshidagi To‘lovlarni kafolatlash jamg‘armasi direktori).
8. Xalilov Oybek Nasirovich (O‘zbekiston sug‘urta bozori professional ishtirokchilari uyushmasi kengashi raisi).
9. Qurbonov Xayrulla Abdurasulovich (TDIU Xalqaro va milliy reytinglar bilan ishlash kafedrasini mudiri, dots.).
10. Quldoshev Qamariddin Mansurovich (TDIU “Sug‘urta ishi” kafedrasini professori, DSc, bosh muharrir).
11. Zaynalov Jahongir Rasulovich (Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Moliya” kafedrasini mudiri, falsafa fanlari doktori, prof.).
12. Shennayev Xojayor Musurmanovich (TDIU “Sug‘urta ishi” kafedrasini mudiri, DSc, prof.).
13. Boyev Xabibullo Ismoilovich (TDIU “Sug‘urta ishi” kafedrasini professori, falsafa fanlari doktori).
14. Ortiqov Furqat A‘zamjonovich (“Kafil Sug‘urta” AK sug‘urta kompaniyasi direktorlar kengashi raisi).
15. Nurullayev Abdulaziz Sirojiddinovich (O‘zbekiston madaniyat va san‘at instituti professori, falsafa fanlari dots.).
16. Merident Randles (FSA, MAAA. Principal & Consulting Actuary. Katta maslahatchi, UNDP-Milliman Global Actuarial Initiative).
17. Ong Xie (FIA, FSAS. Dastur menejeri, UNDP-Milliman Global Actuarial Initiative. Olmosh: She/Her).
18. Hasanov Xayrulla Nasrullayevich (TDIU Beshta tashabbus markazi kafedra mudiri, t.f.n.).
19. Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich (TDIU “Moliya bozori va sug‘urta” kafedrasini mudiri, falsafa fanlari doktori).
20. Mutalova Dilorom Maxamadjanovna (TDIU “Soliqlar va soliqqa tortish” kafedrasini professori, falsafa fanlari doktori).
21. Imomov Hamdilla Hamdamovich (TDIU “Korporativ moliya va qimmatli qog‘ozlar” kafedrasini professori v.b., falsafa fanlari doktori).
22. Kenjayev Ilxom G‘iyozovich (TDIU Magistratura bo‘yicha dekan o‘rinbosari, t.f.d., dots.).
23. Yadgarov Akram Akbarovich (TDIU “Yashil iqtisodiyot” kafedrasini professori v.b., falsafa fanlari doktori).
24. Yuldashev Obiddin Toshmurzayevich (TDIU “Sug‘urta” kafedrasini professori v.b.).
25. Samadov Asqarjon Nishonovich (TDIU “Marketing” kafedrasini dotsenti, universitet Kengashi kotibi, fanlar nomzodi).
26. Baratova Dinara Alisherovna (TDIU “Sug‘urta” kafedrasini dotsenti, t.f.n. kotib).
27. Qarshiyev Daniyar Eshpo‘latovich (TDIU “Sug‘urta” kafedrasini dotsenti, t.f.n., bosh muharrir).
28. Nomozova Qumri Isoyevna (Bank-moliya akademiyasi dotsenti, PhD).
29. Hamdamov Shoh-Jahon Raxmat o‘g‘li (TDIU “Korporativ moliya va qimmatli qog‘ozlar” kafedrasini dotsenti, t.f.n.).
30. Maxmudov Samariddin Baxriddinovich (TDIU “Korporativ moliya va qimmatli qog‘ozlar” kafedrasini dotsenti, t.f.n.).

№	MUNDARIJA	Page
1.	MILLIY SUG'URTAS BOZORINING INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI <i>Qo'ldoshev Qamariddin Mansurovich</i>	4
2.	MOLIYAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA PENSIYA VA HAYOT SUG'URTASINING AHAMIYATI <i>Mirzamahmudova Madina Odiljon qizi</i>	8
3.	SUG'URTA MEXANIZMLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI VA IMKONIYATLARI <i>Ko'chimov Abdujamil Hamraqulovich, To'g'izova Malika Soxib qizi</i>	11
4.	YANGI O'ZBEKISTONDA AHOLINI IJTIMOIIY HIMOYALASH BORASIDA DAVLAT TIBBIY SUG'URTASINING AHAMIYATI <i>Ametova Fotimajon Rozmatovna</i>	14
5.	O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORIDA HAYOT SUG'URTA SOHASINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI <i>Matiyazova Sanobar Rajabbayovna</i>	17
6.	TAKAFUL: ISLOMIY SUG'URTANING ZAMONAVIY IMKONIYATLARI VA RIVOJLANISH MUAMMOLARI <i>Xudoyberdiyev Umid Murodovich</i>	20
7.	GLOBAL MOLIYAVIY BEQARORLIK SHAROITIDA JAHON SUG'URTA BOZORIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR <i>Xalikov Umid Raxmatullaevich</i>	24
8.	SUG'URTA TASHKILOTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI <i>Umarova Gulnora Akromovna</i>	28
9.	ISLOMIY MOLIYALASH: TAMOYLLARI, TUZILISHI VA ISTIQBOLLARI <i>Yarashova Vasila Kamalovna, Yuldashkhujayev Saidusmonkhuzha Botir ugli</i>	30
10.	BUDJET TASHKILOTLARIDA ASOSIY VOSITALARNING ESKIRISHI VA UNGA QO'YILADIGAN CHORA-TADBIRLAR <i>Ashirova Gulchehra Abdug'aniyevna</i>	33
11.	MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING MAMLAKAT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI <i>Toshaliyeva Saodat Toxirovna</i>	36
12.	SANOAT TARMOG'INING IQTISODIY SALOHİYATINI BAHOLASHDA EKONOMETRIK USULLAR VA OMILLAR <i>Kasimov Azamat Abdukarimovich</i>	39
13.	TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING RENTABELLIGINI BAHOLASHDA EBITDA ASOSIDA BALLI REYTING TIZIMINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI <i>Abdullayev Zafarbek Safibullayevich</i>	42
14.	O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK BARQARORLIKKA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI ANIQLASH <i>Xamdamiy Shoh-Jaxon Raxmat o'g'li</i>	48

O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK BARQARORLIKKA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI ANIQLASH

Xamdamov Shoh-Jaxon Raxmat o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti huzuridagi ilmiy tadqiqot markazi Dsc mustaqil izlanuvchisi

Ma'mun universiteti dotsenti

Alfraganus universiteti dotsenti

Email: shamdamov@mail.ru

DOI: https://doi.org/10.55439/INS/vol2_iss2/275

Annotatsiya: Maqolada O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish jarayoni va uning barqaror rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar tahlil qilingan. Tadqiqotda aholi o'sishi, ekologik ta'lim, qadoqlash materiallarini iste'mol qilish va energiya resurslaridan foydalanish kabi omillarning ekologik vaziyatga ta'sirini baholash uchun statistik ma'lumotlardan foydalanildi. Chiqindilarni kamaytirish, qayta tiklanadigan energiyadan foydalanish va ekologik ta'limni rivojlantirish ekologik barqarorlikka erishish uchun muhim ahamiyatga ega ekanligi ta'kidlanadi. Maqolada ushbu omillarni hisobga olgan holda barqaror rivojlanish strategiyalarini shakllantirish bo'yicha takliflar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, ekologik omillar, energiya iste'moli, chiqindilar boshqaruvi.

Abstract: This article analyzes the process of transition to a green economy in Uzbekistan and its factors affecting sustainable development. The study assesses the impact of factors such as population growth, environmental education, consumption of packaging materials, and use of energy resources on the environmental situation based on statistical data. It is argued that reducing waste, using renewable energy sources, and developing environmental education are important for ensuring environmental sustainability. The article puts forward proposals for the formation of sustainable development strategies taking these factors into account.

Keywords: green economy, sustainable development, environmental factors, energy consumption, waste management.

Абстрактный: В статье анализируется процесс перехода к зеленой экономике в Узбекистане и факторы, влияющие на ее устойчивое развитие. В исследовании на основе статистических данных оценивалось влияние таких факторов, как рост населения, экологическое образование, потребление упаковочных материалов и использование энергетических ресурсов на экологическую ситуацию. Утверждается, что сокращение отходов, использование возобновляемых источников энергии и развитие экологического образования важны для обеспечения экологической устойчивости. В статье выдвигаются предложения по формированию стратегий устойчивого развития с учетом этих факторов.

Ключевые слова: зеленая экономика, устойчивое развитие, экологические факторы, потребление энергии, управление отходами.

Kirish (Введение/ Introduction)

Hozirgi kunda yashil iqtisodiyotga o'tish barqaror rivojlanishning muhim sharti sifatida qaralmoqda. Atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish, tabiiy resurslardan samarali foydalanish va iqtisodiy o'sish o'rtasida muvozanatni saqlash O'zbekiston uchun strategik ahamiyat kasb etadi. Mamlakatda aholi sonining o'sishi, sanoat ishlab chiqarishining kengayishi va iste'mol miqdorining ortishi ekologik barqarorlikka ta'sir qiluvchi muhim omillar sifatida namoyon bo'lmoqda[1,2].

O'zbekiston hukumati yashil iqtisodiyot tamoyillarini rivojlantirish bo'yicha qator dasturlarni amalga oshirmoqda. Xususan, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish, chiqindilarni qayta ishlash tizimini takomillashtirish va ekologik ta'lim darajasini oshirish bo'yicha sa'y-harakatlar kuchaytirilmoqda. Biroq, ushbu chora-tadbirlarning samaradorligini oshirish uchun iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik omillar o'rtasidagi bog'liqlikni chuqur tahlil qilish zarur.

Ushbu maqolada O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida barqaror rivojlanishga ta'sir qiluvchi omillar o'rganiladi. Tadqiqotda atmosferaga chiqarilayotgan ifloslantiruvchi moddalar hajmi, aholining atrof-muhit bo'yicha ta'lim darajasi, qadoqlash materiallari iste'moli va elektr energiyasi sarfi kabi ko'rsatkichlarning tahlili amalga oshiriladi. Maqola natijalari asosida barqaror rivojlanish strategiyalarini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Adabiyotlar tahlili (Обзор литературы / Literature review). O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish ekologik muammolarni hal qilish bilan birga iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish orqali barqaror rivojlanishga sezilarli ta'sir ko'rsatishga tayyor[3-5]. Ushbu siljish qayta tiklanadigan energiya, resurslarning samaradorligi va ekologik amaliyotlarga urg'u beradi, bu yangi iqtisodiy imkoniyatlar yaratishi va jamoatchilik farovonligini oshirishi mumkin.

O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish qayta tiklanadigan energiyani rag'batlantirish, resurs samaradorligini oshirish va ekologik muammolarni samarali hal qiladigan ekologik amaliyotlarni qo'llash orqali barqaror rivojlanishga yordam beradi[6,7]. Hukumat energiya manbalarini diversifikatsiya qilish va resurslarning samaradorligini oshirishga qaratilgan "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi (2019—2030)" ni tashabbusi bilan chiqdi[8]. Yashil texnologiyalarga o'tish yangi tarmoqlarda, xususan qayta tiklanadigan energiya va barqaror qishloq xo'jaligida bandlikni keltirib chiqarishi mumkin[9,10].

Aholi salomatligi va atrof-muhit barqarorligi uchun juda muhim bo'lgan erning tanazzuli va havoning ifloslanishi kabi muammolarga qarshi kurashishga qaratilgan [11-13]. Chiqindilarni boshqarish va energiya samaradorligida innovatsion texnologiyalarni qabul qilish uglerod emissiyalarining sezilarli darajada kamayishiga olib kelishi mumkin[14-16].

Barqarorlik bo'yicha ta'limni oshirish jamoalarga ekologik amaliyotlar bilan shug'ullanish, barqarorlik madaniyatini rivojlantirishga imkon beradi[17-21]. Inklyuziv o'sishni rag'batlantiruvchi strategiyalar yashil iqtisodiyotning foydalari jamiyatning barcha segmentlariga yetib borishini ta'minlashi mumkin[22-24].

Aksincha, o'tish o'zgarishlarga qarshilik ko'rsatish, katta sarmoyalarga ehtiyoj va ehtiyotkorlik bilan boshqarilmasa, iqtisodiy buzilish xavfi kabi muammolarga duch kelishi mumkin. Ushbu muammolarni hal qilish yashil iqtisodiyotning O'zbekistonda barqaror rivojlanishiga samarali hissa qo'shishini ta'minlash uchun juda muhimdir.

Metodologiya (Методология/Methodology).

Ushbu tadqiqotda O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida barqaror rivojlanishga ta'sir etuvchi omillarni baholash uchun statistik va ekonometrik tahlil usullari qo'llanildi. Tadqiqotda 2010–2023-

yillar davrida O'zbekistondagi iqtisodiy va ekologik ko'rsatkichlarga oid rasmiy statistik ma'lumotlar tahlil qilindi. Manba sifatida Davlat statistika qo'mitasi, O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi hamda xalqaro tashkilotlar (Jahon banki, BMT, IEA) hisobotlaridan foydalanildi.

Tadqiqot doirasida yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida atmosferaga chiqariladigan ifloslantiruvchi moddalar hajmiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash maqsadida regressiya tahlili amalga oshirildi[25-28].

(1)

bu yerda:

Y – atmosferaga chiqariladigan ifloslantiruvchi moddalar (ming tonna),

X₁ – aholi soni (ming kishi),

X₂ – atrof-muhit bo'yicha ta'lim darajasi (%),

X₃ – qadoqlash materiallari iste'moli (ming tonna),

X₄ – elektr energiyasi iste'moli (mlrd kVt/soat),

β – bog'liq o'zgaruvchi,

ε – tasodifiy xatolik.

1-jadval.

Yashil iqtisodiy o'sish ko'rsatkichlari			
Y (Atmosferaga chiqadigan ifloslantiruvchi moddalar, ming tonna)	x1 (Aholi soni, ming)	x2 (Atrof-muhit ta'lim bo'yicha darajasi, %)	x3 (Qadoqlash materiallari iste'moli, ming tonna)
2010	729	28001,4	14,8
2011	788,2	29123,4	15,3
2012	817,6	29555,4	17,1
2013	855,2	29993,5	18
2014	1162,1	30492,8	18,8
2015	975,1	31022,5	20,2
2016	1008,2	31575,3	21,6
2017	853,5	32120,5	22,5
2018	883,7	32656,7	23,7
2019	952,8	33255,5	24,5
2020	924,4	33905,2	25,9
2021	908,7	34558,9	26,4
2022	873,6	35271,3	27,2
2023	763,2	36024,9	28,1

Iqlim o'zgarishi va ifloslantiruvchi moddalarning atmosferaga chiqarilishi o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun korrelyatsion tahlil o'tkazildi. Shuningdek, Green GDP (yashil yalpi ichki mahsulot) va ekologik barqarorlik o'rtasidagi aloqalar baholandi. Olingan ma'lumotlar asosida yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonining uzoq muddatli tendensiyalari tahlil qilindi va kelajakda atrof-muhitga bo'lgan yuklamani kamaytirish bo'yicha prognoz ishlab chiqildi. Tadqiqot natijalari O'zbekistonda yashil iqtisodiyot tamoyillarini shakllantirish va ekologik barqarorlikni ta'minlash bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga asos bo'lib xizmat qiladi.

Tahlil va natijalar (Анализ и результаты/ Analysis and results).

O'zbekiston aholisi yil sayin ortib bormoqda, bu esa maishiy va sanoat chiqindilarining hajmini oshirmoqda. Aholi sonining o'sishi bilan iste'mol miqdori ham oshadi, bu esa atmosferaga chiqadigan ifloslantiruvchi moddalarni ishlab chiqarilishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ushbu gipotezaga ko'ra keltirilgan omillar ifloslanish hajmiga sezilarli ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi, bu esa ushbu omillar asosida atrof-muhitni yaxshilash strategiyalarini ishlab chiqishni talab qiladi.

Omillar buyicha statistik natijalar umumlashtirildi. Kuzatuvlar soni 132 tani tashkil qildi. 2010-2020 yillar buyicha oylik ma'lumotlar olindi. (1-jadvalga qarang).

Iqlim o'zgarishiga eng ko'p ta'sir qiluvchi gazlar karbonat anhidrid (CO₂), metan (CH₄), azot oksidlari (N₂O) va fluorli gazlardir. Ushbu gazlarning emissiyasini kamaytirish iqlim o'zgarishi bilan kurashish uchun zarur. Bu ekologik toza energiya manbalarini rivojlantirish, chiqindilarni boshqarish va aholining atrof-muhit bo'yicha ta'lim darajasini oshirish orqali amalga oshirilishi mumkin. Tadqiqot natijasida quyidagi ekonometrik tenglama tuzildi:

Ekonometrik modelning ishonchlilik darajasi Forward stepwise usulida tekshirildi va model 98,8% ishonchlilik aniqlandi.

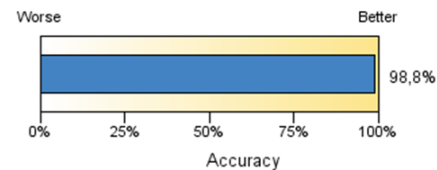
Natijaga ko'ra O'zbekistonda Aholi sonining 1 birlikka o'zgarishi atmosferaga chiqadigan ifloslantiruvchi moddalarning 0.38 birlikka ortishiga, Atrof-muhit bo'yicha ta'lim darajasining 1 birlikka o'zgarishi

$$Y=0.38x_1+0.31x_2+0.14x_3+17.6 \quad (2)$$

Model Summary

Target	Y
Automatic Data Preparation	On
Model Selection Method	Forward Stepwise
Information Criterion	-15,466

The information criterion is used to compare to models. Models with smaller information criterion values fit better.

1-rasm. Ekonometrik modelning ishonchlilik darajasi¹.

atmosferaga chiqadigan ifloslantiruvchi moddalarning 0.31 birlikka o'zgarishiga va o'z navbatida qadoqlash materiallari iste'molining 1 birlikka ko'payishi mamlakatda atmosferaga chiqadigan ifloslantiruvchi moddalarning 0.14 birlikka oshishiga ta'sir qilishi aniqlandi. Ushbu omillar orqali atmosferaga chiqadigan ifloslantiruvchi moddalarni kamaytirish buyicha strategik tavsiyalar ishlab chiqildi.

Xulosa (Заключение, Conclusion).

Tadqiqot asosida davlat tomonidan beriladigan subsidiya va imtiyozlarni iqtisodiy samaradorlik tamoyillariga asoslangan holda tartibga solish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqilgan:

Xususan, Atrof-muhit bo'yicha ta'lim darajasini oshirish buyicha O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi bilan hamkorlikda vazirlik huzurida maxsus universitet (Green University), Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy tadqiqot institute, Markaziy Osiyo buyicha ilmiy-tadqiqot markazi, Respublika buylab hududlarda 14 ta texnikumlar (Green Technical College) va ushbu dasturdagi xorijiy universitetlarning filiallarni ochishni rag'batlantirish buyicha Prezident qaror loyihasi ishlab chiqish zarur;

O'zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish sohasini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish zarurati asoslanib umumiy quvvati 100 kVtgacha bo'lgan qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalaridan foydalangan holda umumiy tarmoqqa elektr energiyasini realizatsiya qilishdan olingan foyda solig'idan ozod qilinishi asoslandi;

tadqiqot natijasida iqtisodiyotning real sektorini rag'batlantirishga yo'naltirilgan barqaror rivojlanish ko'rsatkichlarini ishlab chiqish hamda byudjetdan moliyalashtiriladigan subsidiya va taqdim etiladigan imtiyozlarning iqtisodiy samaradorligidan kelib chiqib tartibga solish taklifi asoslangan;

iqtisodiyotning real sektorini rag'batlantirishga yo'naltirilgan qayta tiklanuvchi energiya manbalari uskunalari, suv nasos stansiyalari hamda ko'chma generatorlarni sotib olish xarajatlarining bir qismini qoplash uchun byudjetdan moliyalashtiriladigan subsidiya va taqdim etiladigan imtiyozlarning iqtisodiy samaradorligidan kelib chiqib tartibga solish taklifi asoslangan;

chiqindi ishlab chiqarishni prognozlash uchun yangi ekonometrik model ishlab chiqilgan. Unga binoan aholi soni, qadoqlash materiallari iste'moli, elektr energiyasi iste'moli, atrof-muhit bo'yicha ta'lim darajasi kabi omillarning ta'sir darajasi asoslandi.

Foydalanilgan adabiyotlar (Литература/ References):

- Akram, R., Li, Q., Srivastava, M., Zheng, Y., & Irfan, M. (2024). Nexus between green technology innovation and climate policy uncertainty: Unleashing the role of artificial intelligence in an emerging economy. *Technological Forecasting and Social Change*, 209, 123820. Khamdamov, S. J. (2024). Impact of Exchange Rate Fluctuations on Uzbekistan's Export-Led Growth. *Excellencia: International Multi-disciplinary Journal of Education* (2994-9521), 2(8), 431-436.

2. Hidayat, B. A., Supartoyo, Y. H., Setiawan, S., Ragimun, R., & Salim, Z. (2024). Government infrastructure investment stimulation through booming natural resources: Evidence from a lower-middle-income country. *Plos one*, 19(5), e0301710.
3. Khamdamov, S. J. (2024). The Role of Foreign Direct Investment (FDI) in Uzbekistan's Economic Growth. *Excellencia: International Multi-disciplinary Journal of Education* (2994-9521), 2(8), 437-443.
4. Shoh-Jakhon, K. (2023). Theoretical and Methodological Aspects of Intensive Economic Growth in Ensuring Sustainable Economic Development. *Social and Economic Studies within the Framework of Emerging Global Developments Volume 3*, 283.
5. Khamdamov, S. J., & Usmanov, A. (2022). New methodological recommendations for economic growth. *Архив научных исследований*, 2(1).
6. Хамдамов, Ш. Ж. (2022). БАҲҚАРОП ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШНИНГ НАЗАРИЙ ЖИҲАТЛАРИ. *Iqtisodiyot va ta'lim*, 23(Maxsus_son), 19-24.
7. Хамдамов, Ш. Ж. (2021). ЎЗБЕКИСТОНДА ИНТЕНСИВ ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ ОМИЛЛАРИНИНГ ЎЗАРО САЛМОҒИНИ АНИҚЛАШ. *Iqtisodiyot va ta'lim*, (5), 84-88.
8. Mamadiyrov, Z., Sultanova, N., Makhmudov, S., Khamdamov, S. J., Mirpulatova, L., & Jumayev, A. (2023, December). The Impact of Digitalization on Microfinance Services in Uzbekistan. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 453-463).
9. Khamdamov, S. J. (2024). The Effect of Labor Market Reforms on Economic Growth in Uzbekistan. *American Journal of Corporate Management*, 1(2), 7-12.
10. Tukhtabaev, J. S., Turaev, H. Y., Kasimov, A. A., Bondarskaya, T. A., Ochilov, A. O., Bondarskaya, O. V., ... & Irisbayeva, S. D. (2023, December). Problems of security of economic and ecological systems in the countries of the central Asian Region. In *International Conference on Next Generation Wired/Wireless Networking* (pp. 177-195). Cham: Springer Nature Switzerland.
11. Jakhon, K. S. (2021). Analysis of factors of intensive economic growth in Uzbekistan. *JournalNX*, 7(12), 310-315.
12. Khamdamov, S. J. (2024). THE IMPACT OF CENTRAL BANK POLICIES AND DIGITALIZATION ON GDP GROWTH IN UZBEKISTAN. *Страховой рынок Узбекистана*, 1(6), 7-10.
13. Saidmakhmudovich, U. A., Khamdamov, S. J., & Eshonovich, S. A. (2023). PROBLEMS OF ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS IN UZBEKISTAN. *British Journal of Global Ecology and Sustainable Development*, 16, 106-110.
14. Khamdamov, S. J. R., Usmanov, A. S., Sayfullayev, S. N., Xamitova, M. S., & Adkhamjonov, S. B. (2024). The Influence of the Main Rate of the Central Bank on GDP Growth in Uzbekistan and the Transition to International Financial Reporting. In *Development of International Entrepreneurship Based on Corporate Accounting and Reporting According to IFRS* (Vol. 33, pp. 107-112). Emerald Publishing Limited.
15. Mamadiyrov, Z. T., Sultanova, N. I., Khamdamov, S. J. R., & Makhmudov, S. B. (2024). Analyzing the Impact of International Financial Reporting Standards (IFRS) on Microfinance Services. In *Development of International Entrepreneurship Based on Corporate Accounting and Reporting According to IFRS: Part A* (pp. 39-47). Emerald Publishing Limited.
16. Khamdamov, S. J., Kakhramonova, U., & Usmanov, A. (2024). GREEN ECONOMY AS A DRIVER OF SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN. *Страховой рынок Узбекистана*, 1(8), 64-66.
17. Mamatkulov, B., Khamdamov, S. J., Togayniyazov, S., Tukhtabaev, J., Quldoshev, Q., & Qarshiev, D. (2023, December). Predicting Future Living Standards in Uzbekistan: Utilizing Econometric Analysis. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 425-431).
18. Salimov, B., Kholikova, R., Khamdamov, S. J., Turaev, A., Tukhtabaev, J., Nosirova, N., & Akhmedova, D. (2023, December). Strategies for Integrating Digitalization in Leveraging Regional Economic and Scientific Expertise for the Innovative Growth of Small and Medium Enterprises. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 483-490).
19. Khamdamov, S. J. (2024). Energy Sector Development and its Contribution to Uzbekistan's Economic Expansion. *American Journal of Corporate Management*, 1(2), 1-6.
20. Kasimov, A., Tukhtabaev, J., Bondarskaya, O., Bondarskaya, T., Ochilov, A., Mamatov, M., ... & Usmanov, C. (2023, December). Organizational and Economic Modeling of the System of Interregional Industrial Cooperation as a Control Object. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 333-343).
21. Kurbonov, K., Makhmudov, S., Mamadiyrov, Z., Khamdamov, S. J., Karlibaeva, R., Samadov, A., & Djalilov, F. (2023, December). The Impact of Digital Technologies on Economic Growth in the Example of Central Asian and European Countries. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 403-409).
22. Makhmudov, S., Khamdamov, S. J., Karlibaeva, R., Mamadiyrov, Z., Haydarov, O. R., Khujamurodov, A., & Imomov, K. (2023, December). The Impact of Digital Technologies on the Labor Market of Uzbekistan. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 260-267).
23. угли Хамдамов, Ш. Ж. Р. (2020). ОЦЕНКА УРОВНЯ ИНТЕНСИВНОГО РОСТА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН. *ББК 72 И120*, 113.
24. Yusupov, S., Boymuradov, S., Bobamuratova, D., Shukhratova, M., Marupov, I., Akramova, D. T., ... & Muradova, D. A. (2022, December). Diagnostic aspects of zygomatico-orbital complex fractures with the use of modern digital technologies. In *Proceedings of the 6th International Conference on Future Networks & Distributed Systems* (pp. 399-403).
25. Muftaydinova, S. K., Chuprynin, V. D., Fayzullin, L. Z., Buralkina, N. A., Muminova, Z. A., Asaturova, A. V., ... & Abdullayev, S. I. (2022, December). Expression of the tyrosine kinase receptor (EPHA1) in the eutopic and ectopic endometrium of patients with deep infiltrative endometriosis use of modern digital technologies. In *Proceedings of the 6th International Conference on Future Networks & Distributed Systems* (pp. 416-421).
26. Khamdamov, S. J., & Akramova, D. (2021). Aspects of the vegetative disorders occurrence in the Parkinson's disease and Vascular Parkinsonism. *Journal of the Neurological Sciences*, 429.
27. Li, Z., Bai, T., Qian, J., & Wu, H. (2024). The digital revolution's environmental paradox: Exploring the synergistic effects of pollution and carbon reduction via industrial metamorphosis and displacement. *Technological Forecasting and Social Change*, 206, 123528.
28. Ibekwe, K. I., Etukudoh, E. A., Nwokediegwu, Z. Q. S., Umoh, A. A., Adefemi, A., & Ilojiana, V. I. (2024). Energy security in the global context: A comprehensive review of geopolitical dynamics and policies. *Engineering Science & Technology Journal*, 5(1), 152-168.